

ДОКЛАД

НА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП „ДЛС-ТРАКИЯ“

ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.

През 2018 година няма отразени промени в собствеността, начина на ползването или функционалните категории на горите.

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ДЛС (ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ (ВИД НА СЕЧТА И ПЛОЩИ), НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА, ДР.)

Извършените горскостопански дейности на територията на ТП "ДЛС - Тракия" през изтеклата 2018 година са в следните основни направления: лесокултурни дейности, дърводобив, добив на недървесни горски продукти, поддръжка и ремонт на горски пътища.

При разчет на разходите за ЛКД в размер на 103 717 лв. са изпълнени на 70,1% - 72 699 лв.

II.1. ЗАЛЕСЯВАНЕ И ЗАЩИТА СРЕЩУ ЕРОЗИЯ И ПОРОИ

Разчет на стойност 29 553 лв. и **отчет** на стойност 24 866 лв., т.е. **84,2%**. Направените разходи са за: **залесяване** на площ от 15 дка (100%) на стойност 4 012 лв. (78%), в т.ч. и компенсационно залесяване, **попълване на създадените горски култури** 21 дка (162%) на стойност 6 413 лв.(150%). Попълването превишава разчета, дължи се на загубите от есенната инвентаризация до началото на вегетацията 2018 г. Извършени са планираните **отглеждания на младите** горски култури на площ 135 дка. (100%) на стойност 10 275 лв.(71,9%). Поради по-голяма затревяване част от културите бяха отгледани предсрочно. Считаме, че отгледните грижи са изпълнени качествено и своевременно. В дейност **семепроизводство в т.ч. семепроизв. градини** е отчетено извършеното шишаркосъбиране. Съгласно годишния план за събиране на стопанството, бяха предвидени за събиране 1 000 кг. шишарки от бял бор от генеративната семепроизводствена градина. При извършване на дейността се установи, че наличното количество шишарки за събиране е доста повече от разчетеното по годишния план. Поради значителната наличност от бялборови семена в резерва, съхраняващ се в ГСС-Пловдив и малкото потребление на семена от бял бор, занижено производство на фиданки за залесяване, е извършено шишаркосъбиране приблизително в рамките на плана и разчетените средства за дейността – количествено изпълнение – 1020 кг. на стойност 4 166 лв.

II.2. СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИТЕ

Разчет на стойност 55 508 лв. и **отчет** на стойност 41 226 лв., т.е. **74,3%**.

Направените разходи са за:

МЛФ

Разчет за годината е 63 694 куб.м. на стойност 34 992 лв.

Отчета е 63 869 м3 стояща маса за 25 667 лв. т.е. изпълнението е 100,3% в натурално изражение, а стойностното е 73,3%. Разхода на 1 куб.м. е 0,40 лв. В маркиране са отчетани разходи за материали и за заплащане на работниците- маркировачи.

Кастрене на топови култури

Разчет за годината е 160 дка на стойност 17 605 лв.

Отчета е 160 дка за 12 770 лв. т.е. изпълнението е 100% в натурално изражение, а стойностното е **72,5%**. За годината дейността кастрене е извършена в тополови култури на възраст от 3 до 11 г., която цели достигане в бъдеще на по-добри показатели на производството на дървесина от интензивни горски култури, по-бързо постигане целта на производството и реализиране на повече приходи от производство на дървесина с по-високо качество.

За подобряване и подпомагане на възобновителния процес в подотдели, (с регистрирани повреди от абиотични и биотични фактори) на вече освободени площи беше предвидено и изпълнено:

1. Подпомагане на естественото възобновяване (вид опростена почвоподготовка) на площ от 12 дка на стойност 1 809 лв.

2. Отгледни сечи без материален добив (изсичане на възпрепятстваща възобновяването) издънкова и храстова растителност на площ от 13 дка на стойност 980 лв.

II.3. ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Разчет на стойност 11 191 лв. и отчет на стойност 4 100 лв., т.е. **37%**. Подновена е минерализованата ивица в Родопите от с.Устина до с. Скобелево – 5 142 м.

Извършена е наземна химична борба в тополови култури, с установено нападение от зелен скакалец на площ от приблизително 23 дка. Мероприятието е извършено едновременно с листното подхранване по време на отглеждането на културите.

II.4. ОДИТИРАНЕ В ПРОЦЕСА НА ГОРСКА СЕРТИФИКАЦИЯ

Отчетени са средства в размер на 2050 лв., съгласно договора с фирмата осъществяваща одит по сертификацията.

II.5. ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Разчет 5 280 лв. и **отчет** на стойност 541 лв., т.е. **8,7%**. Отчетени са средства за абонамент за GPS устройства на автомобили за опазване на горските територии.

Извършените лесокултурни дейности са изпълнени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и ЗОП.

Изпълнението на дейностите е извършено при спазване на действащата нормативна уредба Закона за горите и подзаконовите нормативни актове.

Попълват се „Лист за предварителна идентификация на ключови елементи на околната среда и социално въздействие дефиниране на мерки за опазване при маркиране и дърводобив“ от служителите при ТП „ДЛС - Тракия“ преди маркиране на насажденията и преди започване на предвидените за провеждане горско - стопански дейности. Формулярите се попълват и окомплектоват към досието на насаждението. Обобщават се съобразно предписанията в доклада за ГВКС. Предоставят се при поискване от заинтересованите страни.

При всяка подготовка на технологичен план се отразяват съответните видове и консервационни стойности в карнет – опис на съответния подотдел. На базата на проведените мониторингови наблюдения се разписват и специфични предписания за изпълнение на горско - стопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности. На терен от служителите на ТП „ДЛС - Тракия“ се следи за правилното прилагане на поставените за спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВКС, видовете и местообитанията.

2. **Разчета** за ползване на дървесина на ТП „ДЛС-Тракия“ за 2018 г. е 50 990 куб.м., и отчисления за фонд “Инвестиции в горите”- 99 785 лв.

Начислените тарифи за фонд “Инвестиции в горите” през 2018 г. за 51 835 куб.м. са 101 911 лв. **Изпълнение - натурално – 101,7%, стойностно – 102,1%.**

1. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБА НА ДЪРВЕСИНА: Изпълнение натурално – **101,7%**, стойностно – **106,9%**.

- Продажба на дървесина на корен - общо - Разчет – 35 477 м³, на стойност 1 697 477 лв. Отчет – 32 339 м³ на стойност 1 630 614 лв. Изпълнение - натурално – **91,3%**, стойностно – **96,1%**.
- Продажба на добита дървесина - общо - Разчет – 14 512 м³, на стойност 898 415 лв. Отчет – 18 513 м³ на стойност 1 147 195 лв. Изпълнение - натурално – **127,6%**, стойностно – **127,7%**.
- Ползване на дървесина по чл. 116б от ЗГ - общо - Разчет – 200 м³. Отчет - 162 м³. Изпълнение - натурално – **81,0%**.
- Продажба на дървесина по чл. 193 от ЗГ - общо - Разчет – 800 м³, на стойност 24 992 лв. Отчет - 761 м³ на стойност 23 090 лв. Изпълнение - натурално – **95,1%**, стойностно – **92,4%**.

2. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

ОБЩО РАЗХОДИ: Разчет на стойност **749 335 лв.** Отчет на стойност **826 913 лв.** Изпълнение – **110,4%**.

- Разходи за добив на дървесина - общо - Разчет – 15 308 м³, на стойност 441 662 лв. Отчет – 19 363 м³ на стойност 535 209 лв. Изпълнение - натурално – **126,5%**, стойностно – **121,1%**.

Изпълнението на производството и реализацията на дървесина за 2018 г. се отличава с добър резултат, като натурално и стойностно показателите са преизпълнени, а финансовия резултат от тази дейност е по-висок от планирания.

Причината за добрите резултати в сравнение с предишни години е относително по-меката зима, с неголеми валежи, което от своя страна беше предпоставка в част от обектите от промишления дърводобив да е възможен добива и реализацията на дървесина. През пролетта и в следствие през лятото – през месеците от второто тримесечие, сериозно негативно влияние върху темпа на реализацията на дървесина, оказват и продължават да оказват интензивните валежи. Въпреки обективната влошена теренна обстановка, данните показват добри резултати при реализацията на дървесина. Значителен е дялът на изпълнението от обекти, отдадени по чл.27 от наредбата, и усвоена повредена дървесина. Това е видно и от завишеното изпълнение при „Разходи за добив на дървесина” и „Продажба на добита дървесина”.

Валежите през годината доведоха до сериозно влошаване състоянието на основните горските пътища, тези с по-ниска степен, пътищата за осъществяване на достъп до обектите и дори основните горски пътища. Пораженията по горските пътища се изразяват в изнасяне на част от земното платно за пътищата без настилка, които са преобладаващи в стопанството. На определени участъци от горските пътища пътното платно е измито (отнесено) до основна скала, образуване на ровини, и дълбоки коловози. Отчитаме като грешка, от предходната година, неодобрените и съответно частично извършени ремонти на някои пътища, за които беше спестено възлагането и изпълнението на пътни съоръжения – водоотвеждащи устройства и елементи (канавки, водостоци, тръби). До отремонтването на пътищата паралелно с техниката на стопанството и с ползване на фирмата със сключен договор за ремонт и СМР по горската инфраструктура, също се получи забава, която продължи до първото десетдневие на месец август.

Друга причина, която не е за пренебрегване е факта, че ползвателите изпитват затруднение за намиране на работници за добив на дърва за огрев в обектите, в които преобладават – а това са голяма част от обектите, намиращи се в Средногорието. Това е и причината за по-бавните темпове за предоставяне на дървесина от склад на физически лица и за по-ниските проценти на изпълнение в тези обекти. Въпреки срещнатите ограничаващи фактори резултата за годината, по отношение продажба на дървесина, е добър.

Все още поддържаеме предложението да бъде разгледана от ЮЦДП възможността за увеличение на заплатата на длъжността багерист, така че стопанствата да са конкурентноспособни, да имат възможност за избор-подбор, да не се получава текучество на кадри. Така техниката на стопанството в комплекс с човешкия фактор да бъде по-ефективна, и производителна (увеличение на заплатата, увеличение на ефективното работно време, увеличение на производителността, при запазване равнището на постоянните разходи за гориво, текущо обслужване на машините, амортизации).

Подобряване състоянието на горските пътища ще бъде от съществено значение за изпълнението на дърводобива занапред. Назначаването на повече работници пътищари също ще има

по-добър ефект, при положение, че се инвестира и в техника за ремонт и изграждане на горски пътища и се реализират проекти за рехабилитация на горски автомобилни пътища.

3. През 2018 година е извършен ремонт на съществуващи горски пътища като за опазване на същите фирмите извършващи горскостопански дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп /782 бр./ на превозните средства с указания за преустановяване на движение при лоши метеорологични условия.

Разходи за текущ ремонт на горски пътища - общо - Разчет на стойност 150 504 лв., в т.ч. сума по договора за ремонт и изграждане на горски пътища; разходи за гориво на собствената техника-багер и камион, разход за заплатата на багериста, разходи за амортизации на багера и камиона, разход за заплащане на работник-поддръжка горски пътища. Отчет на стойност 133 834 лв. Изпълнение на стойност – **88,9%**.

През годината са извършени дейности за осъществяване на достъп до обекти за добив, ремонт/изграждане на извозни пътища и текущи ремонти по горските пътища.

Основен проблем за стопанството е свързан с движение и опазване от дърводобивните фирми на пътища, които преминават през няколко вида собственост /държавни горски територии, на физически лица и общинска/, както и извършвания дърводобив касае не само държавни, но и ползване от гори собственост на физически лица. Необходимо е да се осъществят срещи със заинтересованите страни и договорят точни и ясни правила, които да регламентират и определят начина на преминаване, стопанисване, ремонт и поддръжка от всички ползватели ползващи тези пътища.

За добива и реализация на дървесина през 2018 година са сключени 79 бр. договори, от които за преходни обекти 20 бр. и за редовни обекти 59 бр. договори.

III. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТИТЕ ПРОДУКТИ (ВКЛ. НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ).

Добити са следните продукти от горски територии държавна собственост, стопанисвани от ТП "ДЛС - Тракия":

- Дървесина – 51 836 м³ от различни видове гори и категории:
  - превес има добива на иглолистната дървесина - 75 %, а широколистната - 25 %;
  - превес има добива на категорията дърва - 65 %.
- Добитите недървесни горски продукти през 2018 година са:
  - за диворастващи гъби (*челядинка, манатарка, дипленка, тръбенка, пачи крак, саждивка, смръчкула, масловка, булка, рижика*) са издадени 8 броя позволителни. На фирмите на които са издадени същите, са изпратени писма за обратна информация за събраните количества гъби. Към този момент не е получена такава.

IV. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ (РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на територията на ТП „ДЛС-Тракия” са установени:

- От абиотични въздействия основно вследствие на възникнали през ранната пролет множество снеголоми, снеговали, ветроломи и ветровали в държавни горски територии на стопанството, са подадени 32 бр. сигнални листове; за съхнене на леторасли и клонови бора - 12 бр.
  - Насекомни вредители по иглолистни видове - върхов и шестзъб корояди 59 бр., от борова процесия - 8 бр. сигнални листове. Причината за това е проведената авиобиологична борба с много добър ефект. Насекомни вредители по широколистните видове – зелен скакалец - 3 бр. сигнални листове. Болести по широколистни видове - за съхнене 6 бр. сигнални листове. Болести по иглолистните – за съхнене 2 бр. сигнални листове. Повреди причинени от дивеча – 0 бр. сигнални листове.
- ОБЩО сигнализираните нападения 122 бр., като в т.ч. са 109 бр. в ДГТ и 13 бр. в ЧГТ.

- Повредените дървета са инвентаризирани, като по голямата част от инвентаризираната маса е възложена за добив, по чл. 27 от наредбата или предоставена за ползване на корен. Част от същата (върху малки площи) от широколистни видове е предоставена за ползване от месното население по ценоразпис по реда на чл. 71 т. 1, 2, 3, 4, 5, 6 от НУРВИДГТ - ДОСПДНГП.
- Една голяма част от инвентаризираните повредени и пострадали дървета се намират в труднодостъпни части, като тези площи не представляват интерес за местното население.

V. ИЗПОЛЗВАНИ ХИМИЧНИ И БИОЛОГИЧНИ ПРЕПАРАТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА.

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние горите на територията на ТП „ДЛС-Тракия” са използвани следните препарати за растителна защита:

- химични препарати - Овощарска замазка;
- торове - Амониева силитра.

Същите са използвани по предписание на ЛЗС - Пловдив, активните им вещества не попадат в изброените такива в Приложение № 4.

VI. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ.

След приключване на горскостопанските дейности (изведени сечи) през 2018 година е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП "ДЛС-Тракия". От изготвени и представени оценки на въздействието на може да се направят следните по общи констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой не са констатирани повреди над допустимите /над 2% по брой от оставащите на корен дървета/.
- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия – тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани.
- Оставяне на мъртва дървесина: в насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина стояща и лежача.
- Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие при установяване се описва в Приложение № 3 и се записва текст за неразделната му част от технологичния план и карнет-описа на насажденията и се описват мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията и/или в близост до насажденията при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет - описа и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения не са констатирани негативни такива от насажденията с проведена оценка на въздействие.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура – констатира се неблагоприятни въздействия върху съществуващата горска пътна инфраструктура при движение на превозни средства за извоз на дървесина и нарушаване на ограничителните условия за достъп до горските територии при неблагоприятни метеорологични фактори.

От направените констатации са набелязани следните основни действия и мерки за намаляване на отрицателното въздействие: увеличаване контрола при движение на превозните средства по горските автомобилни пътища проверка на разрешителните за достъп в ГТ и спазване на ограниченията за движение на товарните превозни средства на всички ползватели.

VII. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС.

Мониторинг на ВКС 1.1

1.1.1. Защитени местности

На територията на ТП "ДЛС-Тракия" има обявени 7 (седем) защитени територии, които отговарят на т.1 от ВКС 1.1. Шест (6) от тези територии са обявени като защитени местности (ЗМ) по смисъла на Закона за защитените територии. В границите на стопанството попада и поддържан резерват "Изгорялото гюне", който се управлява от Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) Пловдив.

- Защитена местност "Сечената кория" с площ 11.35 ха
- Защитена местност "Тракийски равнец" с площ 8.03 ха - 2.90 ха в ДГТ
- Защитена местност "Козница" с площ 650.16 ха
- Защитена местност "Перестица" с площ 6.05 ха
- Защитена местност "Находище на блатно кокиче" с площ 234.44 ха
- Защитена местност "Голица" с площ 56.08 ха

Извършен е мониторинг на всички защитени местности, намиращи се на територията на стопанството. Не е констатирана незаконна сеч. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични фактори. За извършените наблюдения са попълнени по 2 бр. за всяка защитена местност Приложение № 1.1.

1.1.2. Защитени зони за опазване на местообитанията и Защитени зони за опазване на птиците

Идентифицирани защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие на територията на стопанството са 10 (десет) зони за опазване на местообитанията и 2 (две) зони за опазване на местообитанията на птиците.

Защитени зони за опазване на местообитанията:

- Защитена зона "Река Омуровска" - BG 0000443 с площ 532.31 ха
- Защитена зона „Трилистник” - BG 0000289 с площ 616.95 ха
- Защитена зона „Гора Шишманци” - BG 0000291 с площ 373.99 ха
- Защитена зона „Река Стряма” - BG0000429 с площ 4078.38 ха
- Защитена зона "Река Марица" - BG0000578 с площ 14693.1 ха
- Защитена зона "Родопи - Западни" - BG0001030 с площ 272851.4 ха
- Защитена зона „Бесапарски възвишения" - BG 0000254 с площ 6743.06 ха
- Защитена зона „Река Вьча – Тракия" - BG0000424 с площ 550.32 ха
- Защитена зона „Брестовица" - BG0001033 с площ 2670.58 ха
- Защитена зона „Градинска гора" - BG0000255 с площ 269,9 ха

Защитени зони за опазване на птиците

- Защитена зона "Персенк" - BG0002105 с площ 16119.67 ха
- Защитена зона "Марица Първомай" - BG0002081 с площ 1165.5 ха

Извършен е мониторинг на всички защитени зони, намиращи се на територията на стопанството. Не е констатирана незаконна сеч. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични фактори. За извършените наблюдения са попълнени по 2 бр. за всяка защитена зона Приложение № 1.1.

Във всички ЗМ и ЗЗ не са констатирани заплахи, като: намаляване на площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и на техните популации в резултат на човешка намеса, нарушаване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видовете, нарушаване на миграционни пътища на дивите животни, повишаване на риска от пожари, влошаване на благоприятното природозащитно състояние и др.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1. през изминалите години се правят наблюдения и резултатите се записват в Приложение № 1.

Разработени са и формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2, и 1.3 за редки, застрашени и ендемични животински видове; формуляр за мониторинг на биологичното разнообразие и ВКС 1.2 на застрашени, изчезващи и ендемични растения, както и формуляр за мониторинг на ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ТП "ДЛС - Тракия". Тези формуляри са приложими и през 2018 година и беше извършен мониторинг на биологичното разнообразие на редките застрашени и ендемични растителни и животински видове на територията на ТП "ДЛС - Тракия".

Приложение № 1.2

Приложение № 7. ЖИВОТНИ

Извършен е мониторинг на всички животински видове включени в Приложение 1 Б към Националното ръководство, установени на територията на ТП "ДЛС - Тракия", а именно:

- Видра
- Кафява мечка
- Черен щъркел
- Глухар
- Гълъб хралупар
- Южен белогръб кълвач
- Червеногуша мухоловка
- Черен кълвач
- Сив кълвач
- Голям ястреб
- Малък ястреб
- Осояд
- Лещарка

За извършените наблюдения са попълнени по 2 бр. за всеки животински вид Приложение № 1.2. - 26 бр.

При извършване на мониторинга не са констатирани заплахи, като: загуба, фрагментация и промяна на структурата на местообитанията или влошаване на качеството им; замърсяване на територията; антропогенен натиск; замърсяване на влажните зони и урбанизация на обитаваните територии; унищожаване на токовищата, липса на достатъчно хранителна база, интензивни горскостопански мероприятия по време на размножителния период и нерегламентиран отстрел; намаляване площта на старите гори с подходящи хралупати дървета; безпокойство през размножителния период; пестициди използвани в селското стопанство; изсичането на стари широколистни и смесени гори; преследване от хора, изземване на яйца и малки с цел търговия.

Приложение № 8. РАСТЕНИЯ

Извършен е мониторинг на всички растителни видове включени в Приложение 1 А към Националното ръководство, установени на територията на ТП "ДЛС - Тракия", а именно:

- Родопска горска майка
- Тракийски равнец
- Бодливолистен джел
- Родопско еньовче

За извършените наблюдения са попълнени по 2 бр. за всеки растителен вид Приложение № 1.2. - 8 бр.

При извършване на мониторинга не са констатирани заплахи, като: загуба или влошаване на качеството на местообитанията; замърсяване на територията; и други доказателства за антропогенен натиск.

Приложение № 1.3

Извършен е мониторинг на критични места за размножаване на животински видове със значимо постоянно или временно съсредоточаване, или е убежище от критична важност, съгласно

изискванията на *Приложение 2* към Националното ръководство, установени на територията на ТП "ДЛС - Тракия", а именно:

- Сватбовища на елени
- Токовища на глухар

За извършените наблюдения са попълнени по 2 бр. за всеки растителен вид Приложение № 1.3. - 4 бр.

При извършване на мониторинга не са констатирани заплахи, като: фрагментация и промяна на структурата на местообитанията, антропогенен натиск, унищожаване на сватбовищата, липса на достатъчно хранителна база, интензивни горскостопански мероприятия по време на размножителния период и нерегламентиран отстрел; загуба или влошаване на качеството на местообитанията; замърсяване на територията; други доказателства за извършена антропогенна дейност.

Мониторинг на ВКС 2. Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт.

Извършен е мониторинг на всички култури и насаждения с констатирано фрагментиране на територията, независимо от % или големината на същото. Причините са предимно: повреди от абиотични фактори (снеговал, снеголом, ветровал, ветролом), но най-вече повреди от биотични фактори (корояди и гъбни заболявания). Съответно са проведени и съобразените с нормативната уредба необходими сечи - предимно санитарни и принудителни с различна интензивност.

Санитарните сечи с интензивност 100% са проведени на площ от 25,84 ха. Предимно площите, върху които са водени са около 0,6 ха. Усвоени са предимно повредените иглолистни дървесни видове, като в засегнатите площи има наличие на издънкови видове на различна възраст, а и на не малко места наличие на естествено възобновяване от самосев от бял и черен бор, ела и смърч. Освободената най-голяма площ от 4,0 ха е в един подотдел, в който след усвояването на дървесината, засегнатата както от биотични, така и от абиотични фактори, предвиждаме да бъде залесена през 2019 година.

Принудителни сечи с различна интензивност са проведени на площ от 145,81 ха. Площите с проведени такива сечи са големи, но реално с ниска интензивност. Усвоени са предимно повредените иглолистни дървесни видове, като в засегнатите площи има наличие на издънкови видове на различна възраст, а и на не малко места наличие на естествено възобновяване от самосев от бял и черен бор, ела и смърч.

Технически сечи с различна интензивност са проведени на площ от 43,12 ха. Сечите са водени с цел просветяване на горски пътища и освободените площи няма да окажат съществено негативно влияние на ландшафта.

Голи сечи с интензивност 100% са проведени на площ от 9,70 ха. Сечите са водени в нискостъблени вид гори в акациевия клас и реално откритите площи ще се възобновят в кратък период.

Във връзка с необходимостта от възстановяване на невъзобновени площи след проведени санитарни сечи през изминали години, и с цел постигане на социален ефект от работата на стопанството, са създадени две култури с обща площ 1,5 ха със състав зимен дъб 10, намиращи се в непосредствена близост до населени места в района.

Не са констатирани заплахи, като намаляване на лесистостта и площта в резултат на човешка намеса на значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие или нарушаване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видовете.

За извършеният мониторинг са попълнени 10 бр. Приложение № М 2.

Мониторинг на ВКС 3. Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива.

- **Местообитание 91СА (G3.4C) - Бял борови гори.** Извършен е мониторинг на площ 690,80 ха., или 16,99% от площта на това местообитание, включващ 201 подотдела с отразени резултати в 44 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 9530 (G3.56(1)) - Чер борови гори.** Извършен е мониторинг на площ 48,60 ха., или 22,50% от площта на това местообитание, включващ 17 подотдела с отразени резултати в 6 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 9410 (G3.1E) - Смърчови гори.** Извършен е мониторинг на площ 284,90 ха., или 20,36% от площта на това местообитание, включващ 59 подотдела с отразени резултати в 14 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 91ВА (G3.16) - Елови гори.** Извършен е мониторинг на площ 80,30 ха., или 21,16% от площта на това местообитание, включващ 17 подотдела с отразени резултати в 8 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание Смесени иглолистни и иглолистно-широколистни гори (G4.6).** Извършен е мониторинг на площ 697,60 ха., или 64,09% от площта на това местообитание, включващ 67 подотдела с отразени резултати в 31 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 9130 (G1.6922) - Букови гори.** Извършен е мониторинг на площ 484,60 ха., или 20,13% от площта на това местообитание, включващ 70 подотдела с отразени резултати в 31 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 9110 (G1.6921) - Букови гори.** Извършен е мониторинг на площ 47,90 ха., или 39,59% от площта на това местообитание, включващ 1 подотдел с отразени резултати в 1 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 9150 (G1.661) - Букови гори.** Извършен е мониторинг на площ 14,60 ха., или 24,05% от площта на това местообитание, включващи 6 подотдела с отразени резултати в 2 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание (G1.69) - Термофилни букови гори.** Извършен е мониторинг на площ 391,0 ха., или 18,65% от площта на това местообитание, включващи 60 подотдела с отразени резултати в 21 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 9170 (G1.A1C3) - Гори от зимен дъб.** Извършен е мониторинг на площ 24,10 ха., или 19,39% от площта на това местообитание, включващи 6 подотдела с отразени резултати в 4 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 91M0 (G1.763; G1.768; G1.761; G1.7A1) - Дъбови гори с участието на зимен дъб, благуи, цер.** Извършен е мониторинг на площ 2195,30 ха., или 19,06% от площта на това местообитание, включващи 288 подотдела с отразени резултати в 67 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 91I0 (G1.7A1) - Церови гори.** Извършен е мониторинг на площ 11,40 ха., или 22,44% от площта на това местообитание, включващи 8 подотдела с отразени резултати в 4 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 91AA (G1.7371) - Гори от космат дъб.** Извършен е мониторинг на площ 17,70 ха., или 80,45% от площта на това местообитание, включващи 2 подотдела с отразени резултати в 1 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 91FO (G1.2232) - Лонгозни гори.** Извършен е мониторинг на площ 59,70 ха., или 20,40% от площта на това местообитание, включващи 24 подотдела с отразени резултати в 6 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 92АО (G1.3155) - Крайречни гори.** Извършен е мониторинг на площ 4,70 ха., или 21,96% от площта на това местообитание, включващи 3 подотдела с отразени резултати в 2 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 91G0 (G1.A322) - Габъррови гори.** Извършен е мониторинг на площ 17,0 ха., или 44,62% от площта на това местообитание, включващи 8 подотдела с отразени резултати в 5 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 91ZO (G1.7C41) - Липови гори.** Извършен е мониторинг на площ 73,60 ха., или 55,38% от площта на това местообитание, включващи 5 подотдела с отразени резултати в 3 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание 9180 (G1.A4) - Смесени широколистни гори.** Извършен е мониторинг на площ 10,62 ха., или 25,27% от площта на това местообитание, включващи 3 подотдела с отразени резултати в 3 бр. Приложение № 6.

- **Местообитание G1.9135 - Брезови гори.** Извършен е мониторинг на площ 0,4 ха., или 100% от площта на това местообитание, включващ 1 подотдел с отразени резултати в 1 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание G1.923 - Трепетликови гори.** Извършен е мониторинг на площ 11,70 ха., или 21,23% от площта на това местообитание, включващи 3 подотдела с отразени резултати в 2 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание (G1.7C1) - Гори от воден габър.** Извършен е мониторинг на площ 16,60 ха., или 25,30% от площта на това местообитание, включващи 2 подотдела с отразени резултати в 2 бр. Приложение № 6.
- **Местообитание (G1.7C22) - Келяв-габърви гори.** Извършен е мониторинг на площ 373,30 ха., или 21,90% от площта на това местообитание, включващи 39 подотдела с отразени резултати в 11 бр. Приложение № 6.
- **Гори във фаза на старост (Old growth forests).** Извършен е мониторинг на площ 1382,70 ха., или 100% от площта на тези гори, включващи 125 подотдела с отразени резултати в 42 бр. Приложение № 6.

Горите с висока конзервационна стойност (ГВСК) на територията на ТП "ДЛС-Тракия" и извършения мониторинг до момента показва, че горите в обособеното ВКС по местообитания (23 бр.) са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях. Извършен е мониторинг на 5 556,40 ха или 20,29% от общата площ на стопанството. В това число на 100% са с извършен мониторинг площите на Представителните образци в размер на 3 487,82 ха и Горите във фаза на старост в размер на 1 382,70 ха.

Не са констатирани заплахи, като намаляване на процента на лесистост; намаляване на процента на ГФС; изчистване на насажденията от мъртва и биотопна дървесина, в т.ч. дървета с хралупи, еденични и групи със стари дървета; изкуствено залесяване на естествени открити пространства и антропогенна фрагментираност на територията.

Мониторинг на ВКС 4. Екосистемни услуги от критично (незаменимо) значение.

ВКС 4.1. Гори представляващи единствени източници на питейна вода

Извършен е мониторинг на всички подотдели с изведени сечи. Общата им площ е 265,62 ха. Процентното разпределение по **площи** и видове сечи е както следва: санитарните сечи с различна интензивност - 6%, като в т.ч. с интензивност 100% са 5%; отгледни сечи - 37%, възобновителни - 18%, технически сечи - 1%, принудителни сечи - 38%. Санитарни сечи с интензивност 100% са водени на малки площи, средно около 0,4 ха, а най-голямата освободена площ е в размер на 0,88 ха.

Към момента тези освободени петна предимно от иглолистна растителност са със започнал процес на възобновяване най-вече от широколистни видове. Предполагаме, че до изтичане на тригодишния период възобновяването ще е добро. Не са констатирани заплахи, като намаляване на пълнотата на насажденията под 0,5; складиране надървесина непосредствено във водните течения; извършване на подвоз и извоз на дървесина, когато почвата е мокра и/или преовлажнена.

За извършения мониторинг са попълнени 5 бр. Приложение № М 4.1.

ВКС 4.2. Гори от решаващо значение за водосбора

Извършен е мониторинг на всички подотдели с изведени сечи. Общата им площ е 4,45 ха. Всички са технически сечи - 14%. Сечите са водени с цел просветяване на горски пътища и освободените площи няма да окажат съществено негативно влияние за регулиране на водният отток във водосборите. Не са констатирани заплахи, като замърсяване с битови отпадъци или извършване на повоз и извоз на дървесина, когато почвата е мокра и/или преовлажнена.

За извършения мониторинг са попълнени 5 бр. Приложение № М 4.2.

ВКС 4.3. Гори с решаващо противоерозионно значение

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС-Тракия" няма провеждане лесовъдски мероприятия и дейности в тези гори.

За извършения мониторинг са попълнени 5 бр. Приложение № М 4.3.

ВКС 4.4. Гори с пожарозащитни функции

Извършен е мониторинг на всички подотдели с изведени сечи. Общата им площ е 64,45 ха. Процентното разпределение по площи и видове сечи е както следва: санитарните сечи с различна интензивност - 25%; отгледни сечи - 28%; възобновителни - 43%, като в т.ч. 10% попадат и във ВКС 4.1; гола сеч - 1%; принудителни сечи - 3%. Не са констатирани заплахи, като изсичането на широколистни гори в иглолистни.

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС-Тракия" няма регистрирани пожари в ДГТ. За извършения мониторинг са попълнени 5 бр. Приложение № М 4.4.

ВКС 4.5. Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС-Тракия" няма констатирани нерегламентирани дейности в тези гори. Не са констатирани заплахи, като намаляване площите на крайречните гори.

За извършения мониторинг са попълнени 5 бр. Приложение № М 4.5.

Мониторинг на ВКС 5. Основни потребности на населението.

Извършен е мониторинг на всички подотдели, предоставени на представителите на местните общности, с цел задоволяване на основните им потребности от:

- самостоятелен добив на дърва за огрев (предоставяне на сечища) - добити 1401 куб.м.;
- паша на селскостопански животни - едър рогат добитък - 50 бр. и овце - 500 бр.;
- добив на коледни елхи - 2 бр.;
- закупуване на декоративни фиданки за озеленяване от собствен разсадник "Манастира" - 4 бр.;
- закупуване на семена от бял бор, добити от семепроизводствено насаждение - 1,05 кг.;
- издаване на позволителни за събиране на диворастящи гъби - 8 бр.

С цел удостоверяване на състоянието на определените територии за извършване на тези дейности са съставени 5 бр. Приложение № М-5. Резултатите, отразени в тях, показват добро отношение на населението и коректно ползване на ползностите от гората.

Не са констатирани заплахи, като браконьерство; замърсяване с битови отпадъци или химически вещества и изкореняване и повреда на индивидите.

Мониторинг на ВКС 6. Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива.

- Местност "Кадрафил" предполагаемо място за гроба на Хаджи Димитър, землище на с. Свежен - 1 бр. Приложение № М-6.
- Защитена местност "Перестица" - запазени останки от едноименната крепост и манастира "Св. Тодор", землище на гр. Перушица - 1 бр. Приложение № М-6.
- Манастир "Св. св. Козма и Дамян" и минерални извори, землище на гр. Кричим. - 1 бр. Приложение № М-6.
- Тракийско светилище "Слънчева Стела", свързано със жертвени приношения в землищата на с. Бабек и с. Свежен - 1 бр. Приложение № М-6.
- Археологически паметник "Кутела" - един от най-древните жертвени камъни в страната, в землището на с. Розовец - 1 бр. Приложение № М-6.
- Паметник на лобното място на антифашисти в местност "Дерменка", землище на с. Розовец - 1 бр. Приложение № М-6.

Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива са 6 на брой на територията на ТП "ДЛС-Тракия". Извършен е мониторинг на всички ГТ попадащи в това ВКС. Извършения мониторинг до момента показва, че горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

Не са констатирани заплахи, като промяна на ландшафта и облика на местностите; понижаване на стойностите на гората като ВКС и замърсяване с битови отпадъци.

VIII. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ - ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И /ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ.

Отношението на местното общество се променя с оглед на природните бедствия, които се наблюдават през последните години. Запознаване на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горската сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии – държавна собственост от ТП "ДЛС-Тракия" се осъществява по отговорен начин съчетаващ екологичните, икономически и социални ползи от горите.

IX. ВЪЗНИКНАЛИ ПОЖАРИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ.

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС-Тракия" няма регистрирани пожари в ДГТ.

X. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През изтеклата година кметствата и общините бяха писмено информирани за възможностите на стопанството за задоволяване нуждите на местното население с дърва за огрев за собствени нужди и дървен материал. Същите бяха писмено информирани относно вид на дейност, обекти, местности, сключени договори, маршрути на движение на транспортните средства по горските автомобилни пътища на ТП "ДЛС-Тракия".

Местните жители закупуват дървата за огрев на базата на установен ценоразпис. Позволителните за сеч се издават на домакинствата по списък, който се предоставя от кмета на всяко населено място.

Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев и координацията в това отношение с ТП "ДЛС-Тракия" е добра.

XI. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ПРОДУКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване принципите на горската сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления екологични, икономически и социални, които са обвързани с голям брой заинтересовани страни.

За спазване принципите и критерии по горска сертификация е необходимо отстраняване на пропуски и по отговорен подход от служителите на стопанството свързан с мониторинг на въздействието на горскостопански дейности и регулярен мониторинг на идентифицираните ГВСК.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП "ДЛС - Тракия" насочено към всички заинтересовани страни.

ДИРЕКТОР ТП "ДЛС-ТРАКИЯ":
(ИНЖ. ОГНЯН ХРИСТОВ)